

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XI.

Ljubljana, 5. oktobra 1939.

Štev. 40 (520)

Danes:

»Jeklene ribe« na preži

Podmorniška vojna v besedi in sliki
(Gl. str. 2, 3 in 9)

Naš novi roman

(Gl. str. 11 in 12)

Ni na svetu ni moglo osvoboditi Milana in Neaplja, ker sta bili obe mesti polni korupcije. Ko sta si hoteli izvojevati svobodo, sta izgubili še to, kar sta je imeli — medtem ko so Benetke, rojene v svobodi, ostale svobodne celo pod jarmom tiranov.

Machiavelli, firenski državnik in politični filozof (1469-1527)

»DRUŽINSKI TEDENIK«

Izhaaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 14/III. Poštni predal št. 345. Telefon št. 33-32. Račun poštne hran. v Ljubljani št. 15.393. Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 din znamk.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, vse leto 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Drugod sorazmerno. — Naročnino je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstem delu: enostolpčna petlinna vrsta ali njen prostor (višina 3mm in širina 55mm) 7 din; v oglašnem delu 450 din. V dvobarnem tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din. Mali oglasi: beseda 1 din. Oglasi davek povsod 60 nasebej. Pri večkratnem naročilu popust.

BALTİK : RUSKO OKNO V SVET

Estonska je morala kar čez noč pristati na ruske zahteve. Zdaj so na vrsti Litva, Letonska in Finska. — Kaj zahteva Moskva od Turčije?

V Ljubljani, 4. oktobra.

Voditelj angleške liberalne stranke Lloyd George je objavil v londonskih listih odprto pismo na britansko vlado. V njem poudarja, da morajo biti angleški vojni cilji strogo v skladu z narodnostnim načelom. Zato Anglija ne sme Rusiji vojne napovedati, kajti to bi bilo ozemlje, ki so ga Rusi zasedli na Poljskem, je v glavnem nepoljsko. »Ze meseca marca sem dejal,« pravi Lloyd George dalje, »da ne smemo dati Poljski nobenih poroštev, dokler se o tem ne sporazumemo z Rusi. Dogodki so mi prav dali.«

Enakih misli kakor Lloyd George, so bili tudi nekateri drugi angleški politiki, vladni in opozicijski. Med njimi nemara najposlednejši britanski državnik, sedanjí minister za vojno mornarico Winston Churchill. Čeprav po osebnem prepričanju hud nasprotnik boljševizma, se je že lani in vse letošnjem letu vztrajno zavzemal za britansko-rusko zvezo, še posebno pa po sklenitvi obrambne pogodbe med Veliko Britanijo in Poljsko. Dokazoval je, da je britansko poročstvo Poljski brez cene, če se mu ne pridruži še Rusija.

Za bralce naših člankov na tej strani je seveda vse to že staro. Zato so si lahko ustvarili svojo sodbó že tedaj, ko so videli, da ni zmagalo Lloyd-Georgevo in Churchillovo stališče, ampak teza gg. Chamberlaina, sira Johna Simona in Samuela Hoara. S citiranjem gornjih Lloyd-Georgevih besed smo hoteli samo svojim bralcem osvežiti spomin na polpretekle dogodke, da jim tako olajšamo sklepanje iz preteklosti na sedanost in prihodnost.

Ta teden že vidimo v velikih obriših, kam meri Rusija.

Prvič: Moskovska vlada se je odpovedala dobršnemu delu poljskega ozemlja, ki ga ji je prepustila Nemčija z začasno demarkacijsko črto. Toda važna ni pri tem toliko materialna stran sovjetske žrtve kakor nje ideelna korist. Kajti Rusija se je umaknila na narodnostno mejo in si vzela samo kompaktne beloruske in ukrajinske predele. Za svojo teritorialno žrtev na Poljskem je nedvomno dobila gmotno odškodnino drugo, ideelno je pa na Poljskem Moskva celo pridobila. Kajti — tako vsaj nedvomno modrujejo v Moskvi — če bi Poljska kdaj terjala izgubljene pokrajine od Rusije, bi ji sovjeti lahko rekli: »Oprostite, mi vam vendar nismo vzeli nič vašega — mi že ne!«

Drugič: Nagli razvoj dogodkov v Baltiku kaže, da se Rusija ne želi zadovoljiti samo s pridobitvami na Poljskem, ampak da misli brez odlaganja izrabiti sedanje ugodne ji politične razmere in se temeljito zasidrali v baltičkih državah. Prva je prišla na vrsto Estonska. Razumljivo: saj je njena lega takšna — samo z mlejvid pogleda — da se človeku z

vidika današnjih političnih načel skoraj nerazumljivo zdi, kako je mogla tolikšna velesila, kakor je Rusija, celili 21 let mirno gledati, da ji takšna le pritlikava sosedka zapira okno v svet, t. j. izhod iz Finskega zaliva. Estonska je morala kar čez noč podpisati novo pogodbo z Rusijo, pogodbo, ki bo spremenila državico s 47.550 kv. kilometri ozemlja in 1.130.000 prebivalcev v nekakšen ruski protektorat.

Toda Estonska je bila šele začetek. Ni se še posušilo črnilo na njeni pogodbi, že je moral letonski zunanji minister odleteti v Moskvo na razgovore. In hkrati beremo, da se tudi litovski moskovski poslanik se staja z Molotovom in da govorita o zboljšanju razmerja med obema državama.

Zunaj tega diplomatskega vrvenja je za zdaj ostala od baltičkih držav samo še Finska, zdaleč največja med njimi, vsaj po ozemlju (388.450 km², 3.800.000 preb.). Toda če spet pogledamo na zemljevid, se nam bo sedanji mir na severnih obalah Finskega zaliva zdel skoraj nenaraven; kajti če je Estonska oknica leningrajskega okna v svet, si ne moremo kaj, da ne bi v Finski videli druge oknice. Tega se Finci sami najbolje zavedajo, zato vlada pri njih že nekaj dni razumljiva nervoznost.

Takšen razvoj sovjetske baltičke politike ne more biti presenetljiv za nikogar, kdor količak pozna zgodovino ruskega imperializma in naravne potrebe orjaške države, ki ne premore nobenega pravega izhoda na morje. Zato je tudi razumljivo, da je bila ena izmed glavnih točk pri pogajanjih med Londonom, Parizom in Moskvjo ravno Baltik. Anoleži in Rusi se tod niso mogli zediniti; veliko vprašanje je pa, ali so Rusi od Angležev isto zahtevali in v enaki obli-

sija dobiti Carigrad. Ne smemo pogabiti, da je Turčija tako rekoč edina država, ki živi že vso povojno dobo v res iskrenem prijateljstvu s svojo mogočno rusko sosedo. Zato ni verjetno, vsaj danes še ne, da bi Moskva žrtvovala svojemu imperializmu prijateljico, ki ji je ostala zvesta tudi v času, ko je Rusija imela na vseh mejah same neprijatelje. To je tem manj verjetno, ker Moskva še na drug na-

čin lahko dobi skoraj isto, kakor če bi ji Turčija prepustila Carigrad. Za Rusijo namreč ni važno samo to, da ima prost izhod v Sredozemlje; skoraj prav tolikšne važnosti ji je zagotovilo, da bo Crno morje zaprto vojnim mornaricam drugih držav.

To je nemara prva in glavna točka razgovorov med Saradžoglom in sovjetskimi državniki. Druge točke bodo pa vse tisto, kar je od blizu ali daleč s prvo v zvezi.

Po štiritedenskih junaških bojih se je Varšava konec prejšnjega tedna vdala. S padcem poljske prestolnice

NARODNOSTNE RAZMERE PO ZASEDBI POLJSKE

Z osvojitvijo Poljske je Nemčija odrešila 850.000 poljskih Nemcev in dobila obenem okoli 19 milijonov Poljakov, med njimi 3 milijone Židov. Narodnostni položaj tretjega rajha kaže torej po delitvi Poljske približno tole sliko:

Nemškega prebivalstva šteje današnja Nemčija okoli 74 milijonov, Poljakov okoli 20 milijonov, Čehov in Slovkov kakšnih 11 milijonov, okoli pol milijona pa Ukrajincev, lužičkih Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Pred delitvijo Poljske je bilo v Nemčiji nekako 11 milijonov ali 13% slovenskega življa, danes ga je pa ca. 31,5 milijona ali 30%. Tako je Nemčija postala druga največja slovenska država, takoj za Rusijo. Tretja je Jugoslavija.

Z zasedbo Poljske je Nemčija postala tudi največja evropska židovska država. Leta 1933, t. j. pred nastopom narodnosocialistične vladavine, je živelo v Nemčiji 600.000 Židov. 1. januarja 1938. jih je Nemčija štela samo še 300.000. Po priključitvi Avstrije je njihovo število poskočilo na 850.000, po aneksiji Češkoslovaške na 1 milijon 500.000, zdaj, po delitvi Poljske pa na 4,5 milijona.

NAŠA ZUNANJA TRGOVINA

Beograjski dopisnik švicarskega lista »N. Zürcher Zeitung« piše, da je Jugoslavija uvedla strogo nadzorstvo nad zunanjo trgovino z vsemi državami. Smernice naše države so po pisanju navedenega lista zelo določne in se drže tehle glavnih načel:

1. Zagotovitev lastne prehrane;
2. Naložitev zadostnih rezerv;
3. Ureditve plačilnega prometa in upoštevanje izvoza v države z dobro

Nadaljevanje na 3. strani.

Ruski petrolei

Ugledni švicarski list »N. Zürcher Zeitung« je prinesel pred kratkim v svoji izbirno urejevalni gospodarski rubriki zanimiv članek o možnosti izvoza ruskega petroleja. Iz članka povzemamo glavne misli.

Pisec ugotavlja že koj v začetku, da Rusija nikakor ne bi mogla nikomur dobavljati omembe vrednih količin petroleja, če bi se tudi sama zapletla v vojno; v tem primeru bi namreč tudi njena poraba petroleja tako poskočila, da bi bilo zanjo lastne produkcije komaj dovolj. Zato razpravlja pisec samo o možnostih petrolejskega izvoza iz nevtralne Rusije.

Točno sliko o produkciji in konzumu sovjetske Rusije, pravi pisec dalje, si je težko ustvariti, ker že leta in leta ni na razpolago uradnih statistik o tem. Zato si moramo pomagati s podatki o zunanji trgovini in s poročili sovjetskih listov o uspehih petletke na področju petrolejske industrije.

Ce računamo, da predstavlja izvoz petroleja iz katere države prebitek produkcije nad porabo, dobimo tele zanimive številke:

Rekordni izvoz mineralnih olj je zabeležila Rusija l. 1932.: 6.101.800 ton. Lani je izvoz dosegel le še 930.540 ton. V istem razdobju je produkcija surovega petroleja poskočila z 21 milijonov 396.000 ton na 30.112.000 ton. Če primerjamo oboje številke — to sicer ni docela pravilno, ker gre v prvem primeru v glavnem za gotove produkte, v drugem pa za surovi petrolej — vidimo, da so Rusi lani izvozili samo 3,1% pridobljenega petroleja, leta 1932. pa 28,5%. Letos je izvoz najbrže še bolj padel. Kot izvoznica petroleja na debelo Rusija torej ne pride več v poštev.

S številkami sicer ne moremo podpreti domneve, da je ruska lastna poraba v istem razmerju poskočila, kakor je njen izvoz padel. Toda sodeč po podatkih ruskih strokovnih listov, smemo reči celo še več: da je namreč ruski konzum petroleja naraščal v navedenih letih še v ostrejšem tempu, kakor je padal izvoz. Rusija forsira industrializacijo, uvaja mehanizacijo v kmetijstvo, motorizira cestni promet, hkrati pa terja tudi njena vojska na kopnem, na vodi in v zraku čedalje več petroleja.

Ali more Rusija svojo petrolejsko produkcijo še pomnožiti? Vsekako, odgovarja članek. In sicer celo tako zelo, da bi lahko tudi druge države izdatno oskrbovala s petrolejem. Toda zaenkrat samo v teoriji, v praksi pa še zdaleč ne.

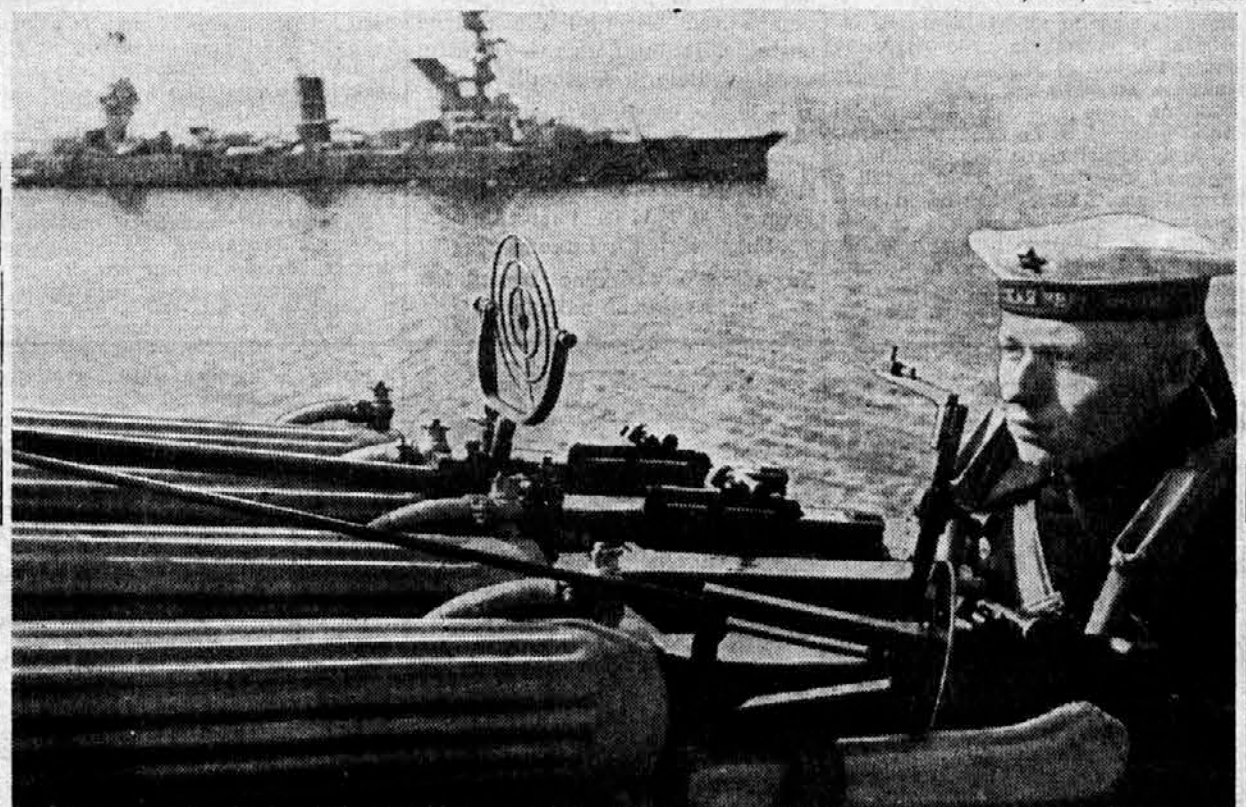
Pisec utemeljuje to svojo trditev s hibami ruske organizacije in sovjetskega socialnega sistema in prihaja do sklepa, da bi se dala produkcija ruskega petroleja izdatno dvigniti le s tujo pomočjo, in še to le počasi in za zdaj takisto samo v teoriji. Kajti takšno tujo pomoč more dobiti Rusija samo od Nemčije in Združenih držav. Pomoč Z. držav je v današnjih političnih razmerah zelo negotova, nemška pomoč bi bila pa v sedanjih časih precej omejena. Kajti v ta namen bi moral tretji rajh poslati v Rusijo mnogo prvovrstnih strojev in obilico strokovnjakov, to je pa v današnjih razmerah težko izvedljivo. A tudi v tem primeru bi trajalo lep čas, preden bi produkcija bistveno poskočila.

Recimo, da bi Rusija mogla v 1—2 letih izdatno povečati izvozno namenjene količine petroleja, in recimo, da

Nadaljevanje v 4. stolpcu spodaj

K NAŠIM SLIKAM

Predsednik estonske republike Päts (v 1. stolpcu). — Zemljevid Estonske (v 3. stolpcu). — Mornariški vojak pri strojnici na ruski vojni ladji v Vzhodnem morju. V ozadju druga ruska vojna ladja (v srednjih treh stolpcih). — Turški zunanji minister Saradžoglu (v 5. stolpcu).

ki, kakor so zdaj od Nemcev dobili. Angleži Rusom niso marali ugoditi (kljub francoskemu prigovarjanju); toda njihovega stališča jim nedvomno ni narekovala obzirnost do malih baltičkih držav, temveč v prvi vrsti politični oziri. Nastane vprašanje: ali se zdi ruska sosesčina v Baltiku Nemčiji manj nevarna kakor za 1300 km bolj oddaljeni Veliki Britaniji?

Tretjič: Teza o nujnosti ruskih izhodov na odprta morja že sama pove, da ruski cilji ne morejo biti omejeni samo na Poljsko in na Baltik. Ze teden dni se mudi v Moskvi turški zunanji minister Saradžoglu. Bralec, ki to bere, se nehoti spomni, da je Rusija že od nekdaj stremila k Carigradu, mestu ob prehodu iz Črnega v Sredozemsko morje. Toda mislimo, da se moti, kdor bi iz Saradžoglovega obiska v Moskvi sklepal, da hoče Ru-

je nemška vojska na vzhodu v glavnem dosegla svoj cilj. Hitler pravi, da drugih ciljev v sedanji vojni nima, zato misli konec tega tedna predlagati sklenitev miru — pod pogojem, da Anglija in Francija priznata nemške in ruske zasedbe na Poljskem. Anglija in Francija že zdaj izjavljata, da na takšen mir ne pristane.

Na zahodni fronti ni bilo pretekli teden razen nekaj letalskih spopadov nobenih posebnih dogodkov.

Observer.

Hitler bo govoril v soboto

Po poročilih listov bo Hitler govoril v soboto popoldne v nemškem državnem zboru. Pri tej priložnosti bo najbrže predlagal sklenitev miru.

Nadaljevanje iz 5. stolpca

se dotle vojna še ne konča. Potem, končuje pisec, ostane še zmerom problem prevoza. Kajti veliko vprašanje je, ali bo moči ta petrolej prepeljati tja, kjer ga potrebujejo. Toda ta problem po člankarjevi sodbi danes še ni pereč. Za danes in za bližnjo bodočnost, ugotavlja pisec, je za nas važno samo tole spoznanje: Nobene-ga dvoma ni, da sovjetska Rusija ne pride v poštev za tolikšne dobave petroleja, da bi mogla z njimi tehtno vplivati na potek vojne.

Po najnovejših poročilih iz Moskve je sovjetska vlada sporočila nemški vladi, da ji ne bo mogla dobavljati petroleja, ker ga sama potrebuje. Pač pa ji bo lahko dobavljala lesa, kotikor ga bo le hotela.

Kuharica, ki ni znala čitati

Bruselj, oktobra.

Pred bruseljskim sodiščem so imeli te dni kaj nenavaden in zabaven proces. Kuharica Marcella Dumoulinova je tožila neko grofico, svojo bivšo gospodinjko.

M. Dumoulinova je izvrstna, zelo zanesljiva in spretna kuharica. Na nesrečo pa ne zna brati in pisati, kar je pa kajpak ne ovira, da ne bi pripravljala še izvrstnejših jedi, kakor marsikatera kuharica, ki to oboje izvrstno obvlada. Kuharica Dumoulinova je pa na žalost zelo hitre jeze, tako rekoč prepirljiva. Kajpak so bili prepri med njo in njeno gospodinjko-grofico na dnevnem redu.

Lepega dne se je kuharica spet silno sporekla s svojo gospodinjko, naposled je odpovedala in zahtevala takojšnje izpričevalo. To se je zgodilo; oborožena s spričevalom se je kuharica napotila iskat nove službe. Toda čudno! Kamor koli je prišla in pokazala spričevalo, povsod so jo odklonili. Vsakdo, ki je

izpričevalo prebral se je muzal in smejal, v službo je pa ni hotel nihče vzeti, kakor bi se vsi zakleli proti njej. Naposled je nesrečna kuharica, kajpak še slutila ni vzroka svoje smole, poiskala neko svojo znanko, ki je znala brati in pisati, in jo je prosila, naj ji vendar prebere, kaj piše v knjižici. Znanka ji je prebrala na glas:

»Podpisana, grofica R. C. potrjujem, da sem bila več let v službi pri svoji kuharici, gospodični Dumoulinovi. Gospodična Dumoulinova je izkušena, izvrstna, genialna kuharica. Reči moram, da sem storila vse, da bi bila z menoj zadovoljna. Zal sem morala spoznati, da se zaradi njenega prepirljivega značaja ne ujemava tako, kakor bi ona želela. Prav rada bi še dolgo ostala v službi gospodične Dumoulinove, čeprav je bila moja potrpežljivost večkrat na tehtnici. Toda izkazalo se je, da je to nemogoče, zato me je gospodična Dumoulinova danes odpustila iz službe. Grofica R. C.«

Sive lase podedujemo

Bergen, oktobra.

V Bergenu na Norveškem se je v neki kliniki leta 1936. rodila plavolas deklica. Imela je na čelu pramen belih las. Zdravnik, ki je pomagal materi pri porodu, se je zelo zanimal za to posebnost. Opazil je namreč, da ima tudi mlada mati na čelu siv pramen las, da ga pa skrbno skriva pod plavimi kodri. Prišel se je zanimali za porodnične sorodnike in je dognal, da je v njeni družini 77 članov, ki so imeli ali še imajo pramen belih las na čelu.

Ta pramen poganja prav na sredi čela iz nekakšnega trikota, ki ga imajo

po trebuhu. To anomalijo je imel celo praded novorojenke, rojen v letu 1836. Družinski člani trdijo, da imajo sive lase zato, ker je njihova praprababica v blagoslovljenem stanju zagledala belo kobilo in se je zelo ustrašila te nenavadne živali. Kajpak je to najbrže »raža, ki so si jo izmislili njeni potomci.

Londonski hoteli so varni pred letalskimi napadi

London, oktobra.

Londonski hoteli, tisti razkošni hoteli, ki so zgrajeni za gornjih deset tisoč, so že ukrenili vse potrebno, da so popolnoma varni pred zloglasnimi in strahovitimi letalskimi napadi. Londonski hotelirji se niso bali izdatkov, da bi zavarovali svojim hotelom dobro ime in svojim gostom dragoceno življenje.

Londonski hotel 'Ritz' je zahteval od londonske mestne občine potrdilo, da so njegove kleti — kjer sta bar in restavracija — popolnoma varne pred letalskimi napadi. Lastnik hotela 'Grosvenor' je na tistem kraju, kjer je njegova zgradba izpostavljena napadom, dal natovoriti 20.000 velikih vreč peska težkih 850 ton. Da bi mogla zgradba to vzdržati, so jo podprli s posebnimi jeklenimi stebri. Samo v tem hotelu je delalo 750 delavcev.

V hotelu 'Dorchester' v Hyde Parku so zgradili osem zavetišč pred letalskimi napadi pod tri in pol meterskimi betonskimi ploščami, ki jih ne more prebiti tudi najtežja bomba. Prostor za prtljago v nekem hotelu so pa preuredili v prostor proti plinskemu napadom.

Za to ureditev so porabili hotelirji težke milijone.

Blokada in njena zgodovina

London, oktobra.

Te dni večkrat slišimo o blokadi, ki jo izvajata Anglija in Francija proti Nemčiji. Kaj je prav za prav blokada in kakšna je njena zgodovina?

Blokada je vojno sredstvo, s pomočjo njega se sovražni državi zaprodo dohodit v vsa pristanišča ob njeni obali. Cilj blokade je v tem, da sovražnika kar najbolj oddalji od sveta in da mu prepreči pomorski in drugi dovoz hrane in surovin iz kakršne koli druge države.

Pravila blokade je ustanovila pariška deklaracija v pomorskem pravu 1856. leta. Dopolnili so jih z londonsko izjavo 1909. leta. Nevtralne države, ki

Ko je ruska vojska prodrla v bližino Vilna, so vojak najprej razdelili med ljudstvo moskovske časopise.

poskušajo prebiti pas blokade in so viražni državi dobavljati blago, morajo pustiti, da ji države, ki izvajajo blokado, zaplenijo blago. Vso zasebno last nevtralec, ki jo dobe v pasu blokade, bodisi na ladjah ali na vlakih, zasežejo.

Glavne točke pravil o blokadi so:

1. Država, ki vrši blokado, mora to blokado objaviti.

varno operacijo. To je mladenko tako potrla, da se je odločila za samomor. Skočila je iz 10. nadstropja donebnice v globino. Samo čudež jo je mogel rešiti, da se ni popolnoma raztresla. Padla je namreč najprej na krono nekoga drevesa, od tam pa na neko grmičje. Dobila je hude notranje poškodbe, vendar ne nevarne za življenje.

V bolnišnici, ko se je opomogla od

ženske pa dosežejo največjo umrljivost v štiridesetih letih.

Glede odpora proti raznim boleznim, na primer proti tuberkulozi, pljučnici in hripi je ta umrljivost pri majhnih ženskah za 60 odstotkov večja kakor pri srednjevelikih in velikih ženskah. Pri zelo debelih ženskah je umrljivost velika zaradi bolezni notranjih organov, jeter, ledvic in bolezni srca.

Pri sladkorni bolezni niso mogli ugotoviti nobenega razmerja med telesno višino, debelostjo in umrljivostjo zavarovank.

Po rižu shujšah

Newyork, oktobra.

Gospodična Gypsy Nina je plesalka v nekem zabavišču Atlantic Cityja, letovišča ob Atlantski obali. Zelo ponosna je na svojo vitko in lepo postavo. Radovednim novinarjem je izjavila, da se mora za to vitkost zahvaliti samo — rižu.

Dejala je: »Vsak večer, preden se podam v zabavišče k predstavi, pojem poln krožnik riža, ki si ga sama skuham. Preden pa riž dam v lonec, ga še presnega vržem po tleh. Nato se sklonim in pobrem vsako zrnce posebej, zberem riž v lonec, ga operem in dam kuhati.

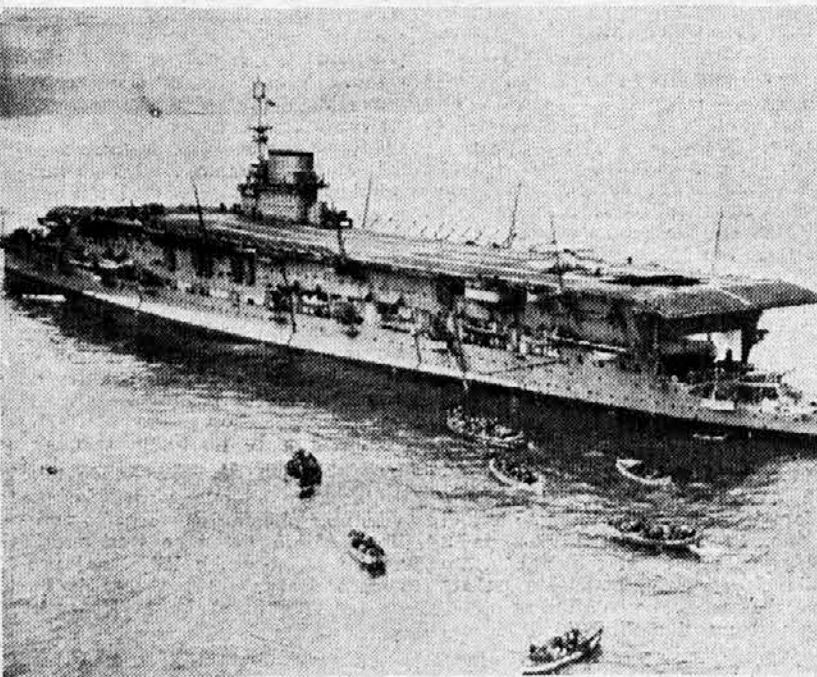
Kolesarji imajo sitnosti

Newyork, oktobra.

Stanovanci mesta Shenandoaha v državi Jowa v Združenih državah so sklenili, da se ne bodo več vozili s kolesi. Vzrok temu sklepu je najnovejša mestna uredba za kolesarje, ki je, če že ne strogga, pa vsaj zelo nedosledna. Prepovedano je voziti se na kolesu, ki ima krmilo nižje od sedeh. Prepovedano se je voziti na kolesu, ki nima ročne troblje. Prepovedano je izpustiti krmilo, če se voziš, zapovedano je pa, dajati z roko znamenja na ovinkih, da ljudje vedo, v katero smer se boš peljal. Kako je to mogoče storiti, ne da bi odmaknil roko od krmila, kajpak nihče ne ve.

Razen tega ne sme nihče voziti na kolesu še kakšno drugo osebo, sicer plača 100 dolarjev kazni, ali pa tvega 30 dni zapora.

Kolesarji mesta Shenandoaha so bodo rajši odpovedali kolesarjenju, kakor da bi morali paziti na toliko stvari!

Angleška maticna križarka za letala »Courageous«, ki jo je potopila neka nemška podmornica.

2. O blokadi mora obvestiti vse nevtralne države.

3. Nevtralne ladje, ki niso vedele za blokado iz kakršnega koli razloga ne zaplenijo, toda počakati morajo v najbližjem pristanišču, da se razmere spremenijo.

Skok iz 10. nadstropja

Newyork, oktobra.

Dvajsetletni Američanek Virgimij Doysonovi so zdravniki izjavili, da ima čir v možganih in da je to bolezen, ki se da odstraniti samo z zelo ne-

strahu in bolečin, je gospodična Virgimija izjavila novinarjem, da med svojim poletom po zraku ni občutila nikakšnega strahu in ne kesanja, pač se ji je pa zdelo, da leti po zraku z letalom.

Zdaj je dobila spet veselje do življenja in se bo tudi dala operirati.

Otroci gospodarijo na velikem posestvu

Oslo, oktobra.

V predmestju norveške prestolnice Oslo so umrli starši dvema bratoma in njuni sestrici. Otroci so ostali sirote, nimajo niti sorodnikov, niti dobrih znancev. Sklenili so pa, da bodo sami gospodarili na svojem posestvu.

Imajo čedno hišico z vrtičkom, dva konja, dve kravi, koze, svinje in teleta. Starejši deček, zdaj mu je 16 let, urejuje dom in plačuje davek. Dekletce, komaj 13 let ima, gospodinja, kuha in pere. V kuhinji se vse blešči od čistosti, mala gospodinja gospodinja bolje kakor marsikatera poročena žena. Desetletni deček pa pase koze in krave in skrbi za živali.

Država je odredila, da bo dajala podporo tem pogumnim otrokom. To podporo bodo dobivali vsak mesec. Električno imajo pa že zdaj zastoj.

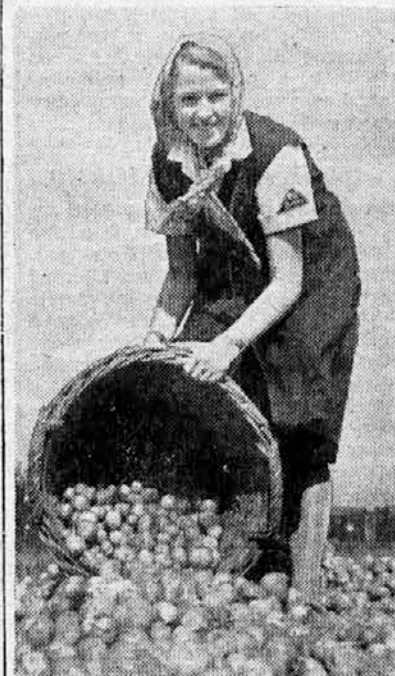
Telesna teža in umrljivost žensk

Newyork, oktobra.

Neka ameriška zavarovalnica je na podlagi zelo točne in obsežne statistike ugotovila, kakšno je razmerje med telesno težo žensk in njih umrljivostjo. Opazovali so to razmerje na 308.027 osebah in je zato ta statistika nedvomno zanesljiva in pravilna.

Največja umrljivost štiridesetletnih žensk je tedaj, če je štiridesetletnica od 5 do 24 odstotkov nad normalno telesno težo.

V tridesetih letih umro vse bolj ženske, ki so srednje visoke. Majhne

Ženske morajo zdaj v Nemčiji opravljati moska dela. Slika kaže mestno damo, ki pomaga na kmetih pospravljati krompir. Videti je zadovoljna.

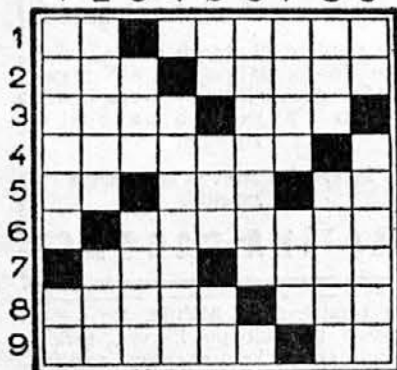

Motorizirane nemške čete po končanih bojih za Brest Litovsk.

Križanka in uganke

KRIŽANKA

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Pomen besed:

Vodoravno: 1. del voza; obed; 2. kretanja; plemić; 3. pokriva stene; športna panoga; 4. kraj v Sloveniji; 5. števniki; shramba za puščice; italijanska nota; 6. zločinec; 7. Kiplingov roman; prislov; 8. evropska prestolnica; bitka; 4. vladar iz dobe preseljevanja narodov; bog solca.

Navpično: 1. ostanek ognja; veznik; 2. moško ime; poganjek; 3. turški velikaš; žensko ime; 4. moško ime; 5. sibirski reka; izumirajoča žival; narobe predlog; 6. spremljevalec; 7. prebivalec evropskega otoka; drevesna skorja; 8. staro orožje; moško ime; 9. zaimek; policijsko zasledovanje.

RAČUN S ČRKAMI

AHCL X AHC

GDHBG

GKIB

KGBEI

GADILGI

Namesto črk vstavi prave številke, da dobiš račun. Vsaka črka nadomešča samo eno številko.

IZLOČILNICA

POSESTVO - LABIRINT - IDRIJA - ZADUŽBINA - IRVADI - DAGMAR - VEKOSLAV - ABOLICIJA - LITJA

Vsaki besedi vzemi tri zaporedne črke in sestavi iz njih pregovor.

ČRKOVNICA

SENIZM

RSIKOA

OEJOGB

DROLEA

KEBINL

SKRIVALNICA

TRAVNIK

DNEVNİK

NEIZKUSENOST

IZPRICEVALO

ROKAV

SEVER

BONBON

HODNIK

IMENIK

KOŽAR

JEZERO

KLASJE

SENCNIK

Iz vsake besede vzemi dve zaporedni črki in sestavi iz njih pregovor.

DOPOLNILNICA

...nost, z...ra, p...ka, ...il... ..čnost, k...ka, vpr... .., pripov... ..

Namesto pik vstavi prave črke, da dobiš popolne besede. Nove črke ti dajo pregovor.

IZPREMENILNICA

ILO — BAR — REZA — TOM — OS — PERA — RAZ — DESA — ERA — RIJA — KRAT — MARA — LES — VAL — AVA — MIR

Pred vsako besedo postavi še po eno črko, da dobiš nove besede. Nove črke ti dajo pregovor.

POSETNIKA

KLARA LUGAŠEV

v. l. v.

CELJE

Kaj je njen mož po poklicu?

Rešitve ugank iz prejšnje številke

Križanka: Vodoravno: os, lupina, rob, korar, elan, led, Golovec, on, gem, Po, Ko, Ivan, bom, kad, voz, Mac, vrtar, Ra. Navpično: Oregon, vo, Solon, bor, Bal, kosa, nogomet, uk, vel, la, polemik, Irec, vam, nad, padar, ar, konica. Dopolnilnica: Brez dela ni jela. Stopnice: ramazan, pratika, saratov, špl, rala, samuraj, prevara. Premikanica: Italija, Palayan, Alabama. Opeke: Kdor se po vetru ne obrne, veter ga kakor svečo utrne. Magičen kvadrat: pirat, itaka, Rador, Iko, na, Taras.

Janezek se je rodil!

Tragikomična zgodba ob rojstvu prvega vnuka

Pred dobrim mesecem je dobila moja teta srčkanega, zdravega in sladkega vnuka. Tisti dan je bil zanesljivo med najsrečnejšimi v njenem življenju. Povedati moram, da je moja teta še dokaj mlada, da je sama imela štiri otroke in da so njene izdelane roke vajene pestovanja in previjanja majhnih, smešnih štruc.

„Mama“ in „ata“ sta čez noč postala „ded“ in „baba“ in nič jima bolj ne laska, ko ta naziv. Prvi vnuk, ali veste, kaj to pomeni? To pomeni, da še včerajšnji „ata“ danes pa že „ded“ pri bližnjem dalmatincu ta čudoviti, edinstveni dogodek primerno „proslavi“. Stalni gostje so poučeni o položaju. In ko stric naroči „štetan“ črnega, vsi vedo, koliko je bila ura.

„Ja, ja, moj dragi, staramo se, staramo...“ modruje stric in je ves srecen, ko mu tovariši ugovarjajo.

„Kako mu bo pa ime?“

„Janez naj bo, kranjski Janez. Kaj bi tista moderna imena!“

In ko se pozno v noči srečni ded vrne domov, in hoče, ves blažen, še enkrat videti tisto onga, no, tistega kričaka, ga teta nahruli, kakor se ob takšnih priložnostih spodobi.

Tamkaj v sobi, kjer počiva mlada mati, je polno nenavadne, skrivnostne dejavnosti. Nič čudnega, če je otrokovo rojstvo med najboljšimi hvalimi snovi za preizkušnjo pisateljskih zmožnosti in ga skoraj ni bilo pisatelja, ki se ga ne bi lotil od te ali one plati...

Pomislite, moja teta je vsa nesrečna! Vnuka ima, otrok in mati sta zdrava, srečni oče je napredoval v službi, kupili so voziček, bel in sinji in hermetično se da zapreti, takorekoč vse je v redu, pa je vseeno nesrečna.

Pravi, da je kakor kohlja, ki je izvalila račja jajca. Vsega je pa kriv prešmentani tečaj za mlade matere, ki se ga je udeležila moja sestrična pred poroko.

„Nič ne rečem, saj so se marsikaj pametnega naučili v tečaju“, je modrovala teta pri nas, „toda s tem ni rešeno, da mi stari ničesar ne vemo in ne znamo. Pomislite, svojega lastnega vnuka se še dotakniti ne smem!“

„Sama sem vzgojila in zredila štiri otroke, vsi štirje so hvala Bogu zdravi, toda z nobenim nisem toliko šarila. Saj smo tudi mi otroke kopali, toda iz tega nismo naredili nekakšen obred! Vzela sem čisto pleničko in sem ga lepo umila. Najprej glavico, potlej pa še ostalo. Le kje si slišala, da je treba za vsak konec telesa drug kos vate? Morda je vse to res lepo, toda če po kopanju našega Janeza slučajno sežem v lonec, vodovod ali skledo, je v njej zanesljivo vata. Povsod sama vata. Še dobro, da je ne jem na solati!“

„Če hočem „smrkavca“ malo popestovati, že prične: „Mama, ali si desificirala roke?““

„Zadnjič sem mu dala piti malo kamila z janežem. Saj veste, kako dobro je to, če otroka v trebuščku zavija. Tega se pa v tečaju zanesljivo niso učili. No, pa je bila drugi dan plenička malo zelena, janež je pač zelen. Ali veste, kaj je storila? Jokala je in vpila: „Se zastrupili mi ga boste! Oh, ta ubogi otrok!“ Vzela je pleničko in jo nesla čisto k oknu, tam jo je gledala proti svetlobi, da bi videla, kakšni odtiski so na njej... Potlej me je poučila:

„V tečaju smo se učili, da mora dojenček imeti zmerom svetlorumeno blato, kakor rumenjaki!“

„Svetlorumeno blato! Ali ste že slišali kaj takšnega? O janežu in kamlicah se pa niso učili!“

„Saj pravim, niti dotakniti se ga ne smem! To revče je že čisto prehlajeno, ker ga tako dolgo umiva. Najprej oči — svež kos vate — nato nos — svež kos vate — ustka — svež kos vate — preden pride do, no že veste do česa, je otrok že čisto vijoličast od mrazu!“

„In najhujše je, da ji vsi dajo prav, še celo naš stari! Vidite, to je higiena in moderna izobrazba! Veseliš se, da boš na stara leta malo pestoval in zibal, pa ti takšen „tečaj“ — ne morem popisati, s kolikšnim prezirom je izrekla to besedo — pokvari vse veselje...“

Zadnjič sem bila pri mladi materi. Vremena so se že nekoliko zjasnila. Teta se je pravkar pripravljala za kopanje otroka. Drgnila si je roke do komolcev s takšno ščetko, da je vse pokalo. Zrtev higijene! Na mizi je že čakal kup sveže vate, otroški puder, stekleničica z olivnim oljem za delikatne delce malega zemljana in podobne priprave. In pomislite! Sestrična se je pomenkovala z menoj, babica je pa smela malega kričaka okopati čisto sama, „po svoje“. Ko ga je naposled lepo umitega položila v voziček, je že mirno in pokojno spal. Slučajno sem videla pleničko, bile so svetlorumene kakor rumenjaki in vedela sem, da se je mir spet naselil v to hišo... In babica se nič več ne počuti, kakor kohlja, ki so ji podložili račja jajca... Saška

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Gobe s krompirjem, ajdovi žganci. Zvečer: Mlečna kaša.

Petek: Zeljnata juha, careški praženec. Zvečer: Jetra v omaki, krompir v kosih.

Sobota: Goveja juha s krompirjem, gobova omaka, krompirjev pire. Zvečer: Govedina v solati, kava.

Nedelja: Paradižnikova juha z rižem, krompirjevi cmoki, svinjska pečenka, solata. Zvečer: Ocvrte kruhove rezine, kava ali čaj.

Ponedeljek: Makaronovo meso, endivija. Zvečer: Zeljnata solata s krompirjem.

Torek: Goveja juha s fritatnimi rezanci, dušeno zelje, krompir, govedina. Zvečer: Čespljeva kaša.

Sreda: Fižol z jabolki, palačinke. Zvečer: Rižota, solata.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Goveja juha, paradižnikova omaka, krompirjev pire, govedina. Zvečer: Pečene gobe s krompirjevo solato.

Petek: Gobova juha z ajdovimi žganci, jabolčni zavitek. Zvečer: Palačinke, kompot.

Sobota: Teletji golaž, tirolski cmoki endivija. Zvečer: Zdrohov narastek s šodojem.

Nedelja: Zelenjavna juha, svinjske zarezance s čebulo, pražen krompir, mešana solata, mrzli jabolčni puding. Zvečer: Mrzla pečenka, pečivo, kompot.

Ponedeljek: Golaževa juha, nadevana paprika v omaki, ocvrte miške. Zvečer: Ocvrte safalade, solata.

Torek: Vampi s parmeskim sirom, polenta, sirov zavitek. Zvečer: Gobe v rižu, solata.

Sreda: Krompirjeva juha, čespljevi cmoki, kompot. Zvečer: Bifteč, solata.

Pojasnila:

1 Pečene gobe: Osnaži lepe, precej velike jurčke, zreži jih na malo manj ko prst debele rezine in jih namakaj v raztepenem jajcu, ki si mu primešala tudi malo mleka in malo soli. Potlej pavaljaj rezine v kruhovih drobtinah in jih na masti rumeno zapeci.

2 Gobova omaka: Duši na masti na listke zrezane jurčke. Ko se zduši sok, ki ga dajo od sebe, jih nekoliko posipaj z moko, dobro premešaj in zalij z juho. Kot zažimbo jim pridaš nekoliko soli, stolčenega popra, esekljanega zelenega peteršilja in dve žlici kisle smetane.

Nogavice perilo dežniki

v najboljši kakovosti, po tovarniških cenah, v prodajalnah tovarne

VIDMAR

Pred Skofjo 19

Prešernova ul. 10

Gospodarska 2

Tyrševa 3, Palača „Slavija“

Najnovejši model velike pariške modne hiše je bogato večerno krilo iz črne tafta in bele cipkaste bluze, obrobljene z istim tvorivom, kakor je krilo. Klobuček je iz čipk in črnega baržuna. V pariški večerni modi letos prevladujeta črna in bela barva.

Moški bi radi...

Pravijo, da le ženske radi opravljamo. Koliko je na tem resnice, je težko določiti, vsekakor pa niso, vsaj kar se tega tiče, moški prav nič bolj. Le poslušajmo jih, kadar se takole zbero na svojih »sejah« v Daj-damu ali pri Kosaču. Teda se razveže jezik vsem tem molčečim zastopnikom »močnega« spola, in pritožbe vro na dan druga za drugo. Najbolj je seveda vsak nezadovoljen s svojo ženo, zato zavzame ta snov najširši razmah in je predmet debate ves večer. Ali je sploh kje na svetu mož, ki je zadovoljen s svojo

Za Vas gospodinje!

Samo češki kozarec za vkuhanje sadja znamke „FRUTA“ Vas zadovolji.

generalno zastopstvo za Jugoslavijo

„STAKLO“ B. TOBER

ŠT. VID.

TELEFON 734

ženo? Mislim, da ga ni in ga zamaš isčete po vseh kontinentih sveta!

Uhoga žena! Naj bo še tako lepa, nikoli ni najlepša, naj bo še tako razumna in marljiva, nikoli ne ravna prav, in nobena ne zna s svojim možičkom prav ravnavati.

Poslušajmo njihove pritožbe in kakšno ženo bi rad vsak mož:

Predvsem naj bi ostala vedno mlada — (ne pa da se tako brž in v vsakim dnem vidno stara!) — vendar pa samo njemu zvesta, pa četudi je že ves plešast in nadložen!

Kljub svoji zvestobi pa naj bi ne bila radovedna, kaj počne mož in kje ostaja tako pozno v noč, in ne stikala po njegovih žepih in predalih, temveč mu verjela in zaupala. Dobra žena svojemu možu zaupa!

Naj bi ne godrnjala vedno, da nič ne pazi na svojo obleko in perilo, temveč mu molče očistila in prišla gumba!

Naj bi mislila, da je on najlepši, najboljši in najpopolnejši mož tudi takrat, kadar šiva njegove najbolj raztrgane hlače!

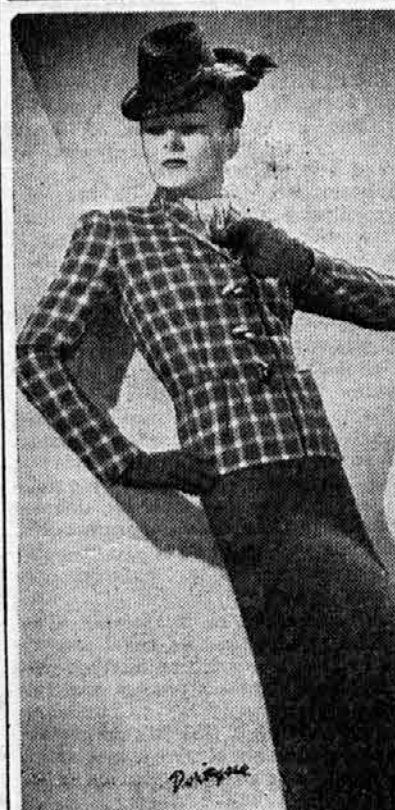
In verjela, da je ugleden gospod ter mu izkazovala spoštovanje, tudi ko doma postopa v pošvedranih copatah!

Naj bi ne zahtevala od njega, da se zanima tudi za njena nerazpoloženja in težave, temveč mu vedra in razpoložena dvorila in se mu dobrikala tudi takrat, kadar je »on« slabe volje in siten!

Naj bi mu ne očitala njegovih grehov, objubljala maščevanje in ga izvrševala, ampak mu velikodušno odpustala!

Naj bi ne bila zlobna in ne sili vanj z vprašanji, kadar vidi, da je mož v zadregi za odgovore!

Tako ženo bi si želel vsak mož. In še bi imel želje in še zahtevke — še bi nemara pomišljal, kaj mu ne ugaja na nji. Drugič pa vam povem, kaj žene nam ne ugaja pri možeh in kako so pritožujejo. I. Š.

Praktičen jesenski kostim, ki ga je izdelala ena najbolj znanih pariških modnih hiš. Jopica je rožnata in sivo kockasta, krilo je pa bordojskordece.

Dojenček in cucelj

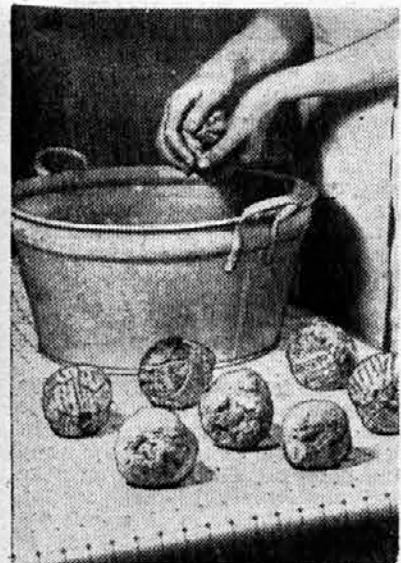
Cucelj je že davno znani pripomoček pri dojenčkih. Njegova uporaba je razširjena v vseh slojih, pogosto jo vidišmo celo v otroških bolnišnicah in otroških zavetliščih. Izvežbane negovalke vedo, da zdravniki prepovedujejo uporabljanje cucelj, vendar kljub temu nočejo zavreči tega nevarnega in nehygienskega pripomočka za dojenčke. Matere pogosto sprašujejo zdravnike, ali priporočajo cucelj ali ne. Zdravniki odgovorijo s tem, da našteteje dobre in slabe lastnosti glede uporabe cucelja.

Vzrok, zakaj je postal cucelj tako popularen, je v tem, da tako na lahek način pomiri dojenčka. Niti prenašanje sem in tja, niti vsa optična in akustična sredstva, ki se jih poslužujejo starši, ne morejo napraviti tega, kar napravi cucelj. To veliko pomeni za družine z več otroki, kjer bi utegnil neprestan jok in kričanje vznemiriti vso hišo. V tem pogledu je dobra stran cucelja zelo problematična, kajti starši, namesto da bi otroka previli ali mu dali jesti, mu kratko in malo vtaknejo cucelj v usta. V resnici so res tudi otroci, ki so zelo nemirni, kljub temu, da so siti in previti. To so nervozni otroci. Ta nedostatek je treba pripisovati nedonošenosti. Če otroka kaj boli, se ne da točno ugotoviti: eno pa vemo, namreč da jih cucelj pomiri. Njim lahko daste cucelj za kratek čas, a le pod pogojem, da ga vselej pred uporabo umijete v topli vodi in da ga enkrat na dan prekuhate. Cucelj mora biti pa takšen, da ima koščen obroček — seveda ne pobarvan — da ni nobene nevarnosti, da bi otroku cucelj ušel v grlo.

Koristen je cucelj tudi pri otrokih, ki neprestano ližejo palec in ki to delajo že od prvih dni svojega rojstva. Te razvade jih je zelo težko odvaditi, saj pogosto srečamo otroka, ki je že šoli odrasel, pa še zmerom liže prst, preden zaspi. Posledice tega so, da se čeljusti skrivijo in da se dleseni obrabi. Zobje potlej niso ravni. Pa tudi na palcu se pokažejo globoke rane ali pa prav trda koža. Od teh neprijetnosti je cucelj pač manjše zlo, ker se da lažje odvaditi in lažje čistiti.

Med razlogi proti uporabi cucelja pride na prvo mesto prenašanje različnih bolezni, kakor na primer razna vnetja in nalezljive bolezni. Nezanje ali pa površnost matere ali osebe, ki se največ bavi z otrokom, sta kriva, da je cucelj na tako slabem glasu. Pogosto se namreč zgodi, da cucelj pade na tla, mati ga pa kar vtakne v usta.

Praktični nasveti

Najboljše časopisne brikete dobimo, če časopisni papir strgamo na čisto majhne kosčke in jih namočimo v vodo. Potlej jih trdo ozmemo in stisnemo. Posušeni so idealno kurivo.

V vsakem gospodinjstvu bi morali imeti dvojno vedro za umazano vodo in odpadke. Vse gosto, ki je porabno za živalsko krmo, ostane v prvi posodi, voda se pa odteče v drugo posodo.

V kratkem se bo toliko shladilo, da bomo že začele nositi zimske plašče. Letos ne bo plašč, jopice ali klobučka, ki ne bi bil pošit s krznom. Na naši prvi sliki vidite glavo srebrne lisice, ki krasi moderen klobuček, krzno pa pada po tilniku navzdol in je ovito okrog vratu. — Sen sleherne Parižanke je večerno ogrinjalo iz srebrnih lisic. — Cepica iz nizkega krzna in muf sta bila že lani moderna, toda tudi letos se bosta uveljavila v različnih oblikah. — Ogrinjalo iz najdražjega krzna poleg platinaste lisice, namreč iz činčiljega krzna. Dragocena živalca živi v težko pristopnih predelih Andov v Južni Ameriki, zato jo zdaj poskušajo udomačiti tudi v Evropi. Ogrinjalo, ki ga vidite na sliki, je vredno 92.000 din, živalca pa, ki jo drži dama v roki, 38.500 dinarjev. Samo za milijonarje!

otroku, potlej ko ga je samo nekoliko obrisala v odejo. Ali ga pa povrh še pomoči v med ali sladkor. Klice s tal so povzročiteljice različnih bolezni.

Otrok se na cucelj zelo hitro navadi in kmalu mu postane neobhodno potreben. Ne ponoči ne podnevi noče več ostati brez njega in če ga ne dobi, se začne jok in kričanje. Ponoči je mati utrjena, zato večkrat da otroku cucelj, samo da bi bil miren.

Če mati otroku pusti cucelj kolikor časa ga sam hoče, se zgodi, da ga nosi s seboj tja do šolske dobe. Nekateri otroci se ne zadovoljijo potem samo z enim cuceljem, temveč hočejo imeti enega v roki, drugega pa v žepu za rezervo. Takrat jih je še težje odvaditi razvade.

Zato je treba že poprej poskrbeti, da se otrok odvadi cucelja. Zadnji čas je na koncu prvega leta. Pazljiva mati bo opazila, da ga otrok vse manj pogreša in da ga naposled želi le še pred spanjem. Potlej se počasi odvadi tudi tega. Odločno napak je pa, da mati otroku sili cucelj takrat, ko je miren in ko ga sploh noče. Napačno je tudi misliti, da je cucelj vsakemu otroku potreben. To je odvisno popolnoma od otroka samega.

Ali znate izbirati krzno?

Stara resnica je, da dobro krzno traja dvakrat tako dolgo, kakor krzno, ki ste ga morebiti res poceni kupili, a je tudi polovico manj trpežno. Dobro krzno je lepo in hkrati imate lahko zavest, da ste dobro obrnili svoj denar.

Monogrami — entel — ažur
gumbnice — gumbi — plise
fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

LJUBLJANA, Frančiškanska ulica

Vezenje perila, predtisk ženskih ročnih del

Pozor!

V PRIHODNJI ŠTEVILKI:

Pleten moški brezrokavnik

Včasih je kakšno krzno zelo lepo na pogled, toplo in mehko, toda traja dosti manj časa kakor kakšno drugo, ki ni tako lepo, pa je pristno in se ne da

Preprosta sinja satenasta bluza v dekliskem slogu. Posebno posrečen je pas, ki izpolnjuje nekam prazen prehod med krilom in blužo.

ponarediti. Kolikokrat se je zgodilo, da je ta ali ona dama obžalovala, ko je kupila na pogled sijajno krzno, spomladi, ko je posijalo sonce, se je pa videlo, da je ponarejeno in oguljeno. Zato vam bomo dali nekaj nasvetov, ki se jih poslužujte pri nakupovanju krzna.

Astrahan izvrstne kakovosti je svilnat, nizek in predstavlja zaključene risbe, kodrčki so zelo stisnjeni in urejeni; se zelo svetli. — Astrahan slabše kakovosti pa nima zaključenih risb, kodrčki so razkuštrani in se ne svetijo.

Skunks dobre kakovosti je lahek, svilnat in voljen v roki. Dolge dlake morajo biti na koncu zelo tanke, podlaga pa zelo gosta. Nositi ga morete najmanj štiri leta brez sleherne odrgnine in je črne barve. — Skunks srednje kakovosti je pa kostanjeve barve, dlake so grobe, koža pa debela. Dlake niso lepe. V roki je težak.

Krzna z dolgimi dlakami, naj bodo kakršna koli že, precenite, če jih z roko pogladite narobe, proti dlakam. Dolge dlake morajo biti tanke in močno ukoreninjene, v roki pa voljne. Pri korenu so zelo goste. To je znak dobre kakovosti krzen z dolgimi dlakami.

Panterja dobre kakovosti spoznate po presekanih, črnih kolobarčkih. Dlake so svilnate in zelo položne. Izvirati mora iz Afrike ali iz Azije. — Tigrasta mačka pa, ki jo prodajajo namesto panterja, ima samo črne, neredne pike in ni tako pravilno popisana kot panter. Dlaka je hrapava; izvira pa iz Južne Amerike.

Iz naslednjih podatkov lahko sklepate, da je pristno krzno zelo voljno, urejeno in koža je tanka. Če boste izbirali med slabšimi in boljšimi vrstami, boste pa tudi na pogled hitro ugotovili, katero krzno je boljše, katero pa slabše kakovosti.

ČIST BEL OBRAZ

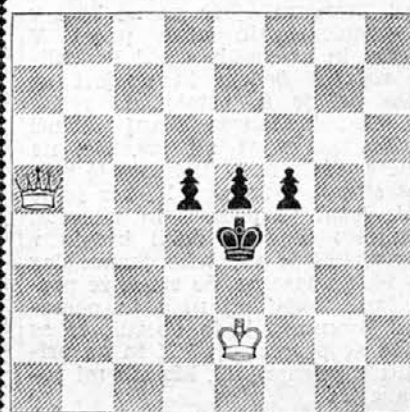
v 10 dneh z uporabo FEMINA kreme proti PEGAM. Suha ali mastna 20 — din. Po povzetju pošilja:

PARFUMERIE BALOG — STARI BEČEI, Dunavska banovina.

ŠAH

Problem št. 105

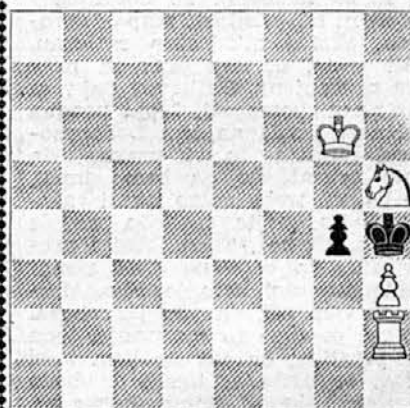
Sestavil J. Elson (1868)

Mat v 3 potezah (B 31)

Problem št. 106

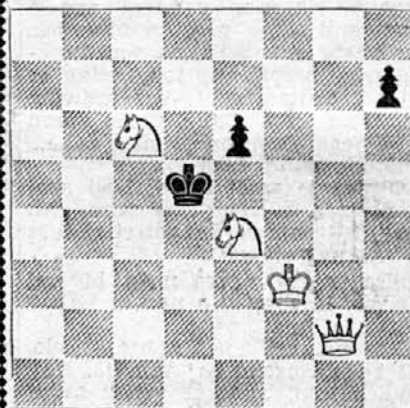
Sestavil A. W. Galitzky (1901)

Mat v 3 potezah (B 33)

Problem št. 107

Sestavil A. Feyerfeil (1902)

Mat v 3 potezah (B 70)

Kratka partija št. 33

Beli: H. Müller Črni: Crepeaux (Dunaj) (Pariz)

1. c4	e5
2. Sf3	Sc6
3. Sc3	Sf6
4. d4	e×d4
5. S×d4	Lb4
6. Lg5	h6
7. Lh4	Se4
8. L×Dd8	S×c3
9. S×c6!	S×Dd1 šah
10. S×b4	Črni se vda.

Rešitev problema št. 102

1. Dc2—c6	Kf4—g5
2. Le4—f3	Kg5—f4, f5, h4
3. Dc6—f6 (h6) mat.	

1.	Kf4—e5
2. Dc6—d5 šah	Ke5—f4
3. Dd5—f5 mat.	

1.	Kf4—g4
2. Le4—f3 šah	Kg4—f4, f5, g5, h4, h3
3. Dc6—f6 (h6) mat.	

Rešitev problema št. 103

1. Td6—d1	kar koli
2. Db5—a4, b1, e2 mat.	

Rešitev problema št. 104

1. e7—e8 L	Ke6×f6
2. g7—g8 T	Kf6—e6
3. Tg8—g6 mat.	

1.	Ke6×d6
2. c7—c8 T	Kd6—e6
3. Te8—c6 mat.	

Po trudapolnem delu —

zabava in razvedrilo

v »Družinskem tedniku«!

V času pomorske blokade

„Jeklene ribe“ na preži

Življenje v podmornici ob napadu na sovražno ladjo

Nadaljevanje z 2. in 3. strani.

Potem pride še ena stena, ki ne prepušča vode. Za njo je poslednji oddelek z obokanim stropom in stenami iz jekla. V tem oddelku so shranjeni podolgovati torpedi, štirje torpedi leže v posebnih ceveh, segajočih s svojim zadnjim delom s kompliciranimi mehanizmi za streljanje v ta oddelek.

Vsa notranjščina podmornice je od vrha do dna prepletena z raznimi žicami, ventili in vzvodi. Človek se mora čuditi, da se sploh kdo znajde v tem labirintu. Toda vsak član posadke pozna dobro te priprave in ve, kaj in kako je treba delati, da ne nastane kakšna pomota.

TORPEDI SO PRIPRAVLJENI

Poročnik je skupno s tretjim častnikom in enim izmed mornarjev že stočič pregledal torpede in njihove cevi. Velike »jeklene ribe« morajo biti vsak trenutek pripravljene, in če kaj v cevi ni v redu, ne bodo zadele svojega cilja. To bi pomenilo izgubo torpeda, in torpedi so vredni 2000 funtov (skoraj pol milijona din). Razen tega bi nepremišljeno izstreljen torpedi izdal tuji ladji navzočnost podmornice in ladja bi svojo zasledovalko lahko napadla.

Toda poročnik ni našel nobene napake. Sklonil je glavo, da se ne bi kam zadrl. Novinec bi si tu najbrže že stokrat razbil glavo. Potem se je vrnil v malo častniško kabino v trenutku, ko je kapitan ravno popil kavo.

»Vsi torpedi so v redu, gospod kapitan.«

»Hvala, številka ena.«
Kapitan, mlad možak, je pogledal na uro.

»Zdaj se bomo dvignili in malo pogledali po morju. Menda je že dovolj svetlo, da bomo kaj videli.«

»Ali se v hidrofonu kaj sliši?«
Kapitan je stopil v kontrolni oddelek in pogledal v telegrafistovo kabino. Možak s slušalkami na ušesih je obrnil glavo.

»Prejle sem nekaj slišal, gospod kapitan, zdaj pa ne morem ničesar več presteči.«

»Dvignite podmornico počasi na trideset čevljev!«

Motorji so začeli brniti, ko se je kolo obrnilo. Podolgovati črni kazalec na pripravi za merjenje globine se je začel počasi pomikati nazaj. Vsi so delali oprežno in hitro, skrbno pazé, da ne naredijo kakšne napake, usodne za podmornico; kajti prehitro dviganje je nevarno.

Motor je spet zabrnél, podmornica je obstala v vodoravni legi.

»Trideset čevljev, gospod kapitan.«

»Periskop kvišku!«

Kapitan se je nagnil nad vdolbino, kjer je bil konec periskopa, in gledal, kako se velika bakrena cev dviga. »Oči periskopa so bile v višini njegovih kolen. Približal je oči tej odprtini in se vzravnaval, ko se je periskop dvigal. Videl je sivozeleno morskó vodo, ki je postajala čedalje svetlejša, kolikor bolj se je periskop bližal morskó površini. Zdalet ga je pa presenetil cel kalejdoskop draguljev, ki so se mu zaiskrili pred očmi.

»Stoj!«

Pljuskanje vodnih kapljic, sijočih kakor demanti, je počasi ponehalo. V globini tridesetih čevljev je kapitan podmornice opazoval sivo morskó površino. Vrh periskopa je gledal iz vode samo za dvajset centimetrov in podmornica se je pomikala tako počasi, da skoraj ni ostala sled za njo. Periskop se je počasi obračal, ker ga je kapitan v notranjosti ladje uravnaval z vijaki, oprežajoč po vsem obzorju.

Zdalet je obstal. Kakšne tri sekunde je strmel nepremično, potem je pa ukazal:

»Spustite periskop!«

Potem se je odmaknil od periskopa, ki se je začel spuščati, in jel ukazovati:

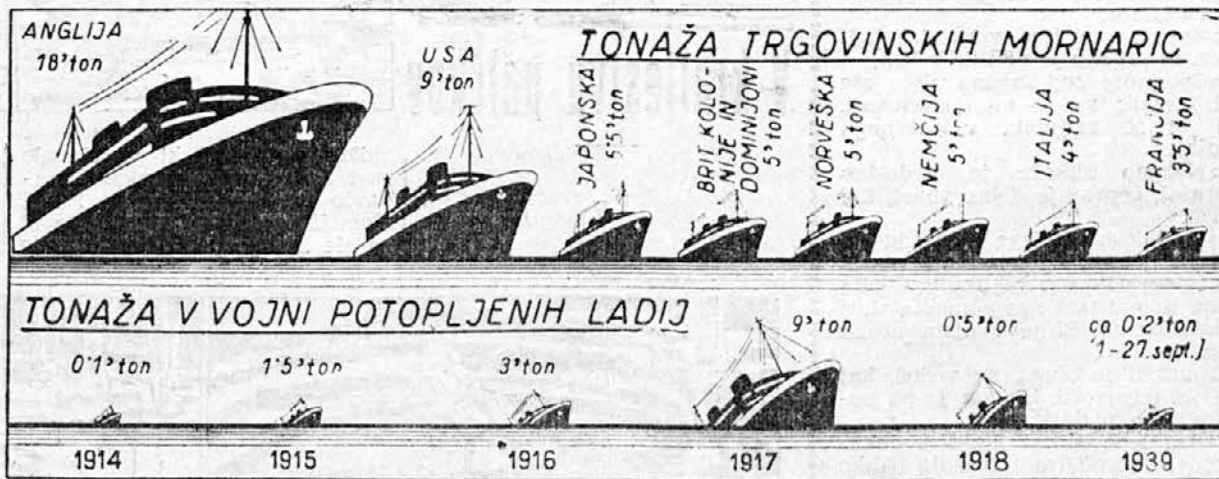
»Obrnite na desno! Globina trideset čevljev! Desni motor poženite na vso hitrost, levega pa zavrite! Pripravite torpede!«

Njegove ukaze so ponovili in izvršili.

Kapitan je stopil k zemljevidu, kjer je rezervist kraljevske mornarice urejal priprave za napad.

»Križarka v spremstvu rušilcev. Plo. vemo v kotu dvajsetih stopinj proti njenemu desnemu boku. Oddaljeni smo šest tisoč čevljev. Poženite motorje na hitrost osemnajst vozlov!«

Spet se je vrnil k periskopu in začel napeto opazovati. Posadka, kolikor je bilo v njegovi bližini, je strmela vanj. Saj ti ljudje niso mogli sami ničesar videti, kar se dogaja tam na drugem svetu, na morskó površini. Kapitanove oči so bile tudi njihove oči. Njegovi možgani so morali ohraniti vso sliko tistega, kar je videl v enem samem trenutku, in presoditi položaj. Kajti zdaj ni smel več prepogosto dvigati periskopa, ker bi ga utegnili opaziti. Če se periskop dvigne v trenutku,

Zgornji del slike kaže velikost celotne tonaže trgovinske mornarice glavnih pomorskih držav v začetku sedanje vojne, t. j. v avgustu 1939. (v milijonih ton), spodnji del slike pa predčuje (prav tako v milijonih ton) izgube, ki so jih povzročile podmornice v petih letih svetovne in v prvih štirih tednih sedanje vojne. Največji uspeh so dosegle podmornice l. 1917, t. j. v letu brezobzirne — danes bi rekli »totalitarne« — podmorniške vojne; takrat so Nemci potopili 9 milijonov ton ali polovico sedanje britanske trgovinske mornarice. Gornji grafikon je zanimiv zato, ker nam pokaže, da so Nemci v 4 tednih sedanje vojne potopili dvakrat toliko britanske tonaže kakor v vsem letu 1914. Toda pripomniti velja, da je bila v prvem letu svetovne vojne podmorniška vojna tako rekoč šele v začetku, medtem ko je letos, kakor vse kaže, dosegla že prve dni svoj vrhunec.

ko plove podmornica z največjo hitrostjo, udarilo veliki curki vode na dan, in to utegne zbuditi pozornost še tako malomarnega opazovalca. Toda hitrost je skoraj zmerom neogibno potrebna za uspešen napad. Hitrost v približevanju, hitrost v manevriranju, da bo moči poslati torpedi v pravo smer (ker so cevi, ki spuščajo torpede, v samem trupu podmornice, tako da se mora vsa podmornica obrniti pravokotno proti ladji), najbolj pa še hitrost pri presoji položaja in odločitvi.

»Ustavite oba motorja! Spremenite smer! Globina trideset čevljev!«

Hitri, odločni ukazi so pretrgali tišino, ki jo je motilo le brnenje električnih motorjev.

POSLEDNJE POVELJE

Nazadnje je podmornica tako zmanjšala hitrost, da se je komaj še premikala. Hiter pogled skozi periskop bo pustil komaj opazno sled na morskó gladini.

»Dvignite periskop, počasi!«

Kapitan se je spet nagnil in se začel dvigati hkrati s periskopom, ne da bi bil odmaknil oči od periskopske cevi. Poleg njega so stali člani posadke in ga napeto gledali. Vsi so imeli že večkrat priložnost opazovati tak prizor, toda vsakokrat so preživljali isto dramo.

»Ustavite periskop!«
Kapitan je pripravil nekoliko obrnil in izmenada ukazal:

»Spustite!«

Velika bronasta cev se je hitro spustila v trebuh podmornice. Njen drobn vrh je molél samo deset sekund nad morskó gladino. Toda to je bilo dovolj. Moralo je biti dovolj. Če je kdo opazil periskop, mora izginiti prej, preden se more prepričati, da je res kaj videl.

»K cevem za spuščanje torpedov!«

Kapitan je nadzoroval vse priprave in odločil, pod katerim kotom je treba spustiti torpedo, da bo ujel sovražnika v trenutku, ko se bosta njuni poti križali. Hkrati je še na tihem računal,

koliko sekund bo poteklo, preden bo sovražnik opazil njegovo brazdo. Če bo dvignil periskop prepozno, bo sovražnik že mimo in priložnost za napad bo za zmerom izgubljena. Če se pa prenašli, bo s tem primamili sovražne opazovalce. Če ga opazijo, ne bo samo izgubil priložnosti za napad, ampak bo v nevarnosti tudi njegovo življenje in življenje vseh članov posadke.

Naj že bo kakor koli, odločil se je, da bo še enkrat pogledal skozi periskop.

»Dvignite periskop, počasi!«

Medtem ko se je periskop dvigal, ga je naravnaval. Pogledal je skozenj in vtaknil roke v žep. Po vsaki ceni mora premagati skušnjavo, da bi obrnil periskop in bolje videl! To bi bila velika napaka, ki bi utegnila imeti zelo neprijetne posledice. Prepričan je bil, da se ne bo dotaknil periskopove ročice le tedaj, če bo imel roke v žepih.

»Ustavite, spustite!«

To pot je bilo okence na zgornji strani periskopa samo dve sekundi nad

vodo. Bilo je pa dovolj, da je zagledal sovražne ladje.

Zdaj so periskop spustili za en čevl in ga spet iznova dvignili.

»Ustavite periskop!«

Kapitanski most sovražne ladje je bil prav sredi periskopa.

»Streljaj!«

Ukaz je odjeknil po vsej podmornici. Lahen tresljaj, in prvi torpedo je odletel ob pridruženem žvižganju pod pritiskom stisnjene zraka. Za njim še drugi, in tako dalje, dokler niso odšle vse štiri »jeklene ribe« svojo pot.

Izkušnja, da bi opazoval skozi periskop uspeh svojih strelcev, je bila velika ker je bila sovražna ladja tako blizu da bi bil lahko videl tekanje mornarjev na palubi. Toda to bi zbudilo sovražnikovo pozornost in to bi utegnulo biti njihova smrt.

»Spustite periskop! Oba motorja na vso hitrost! Potopitev! Še nižje! Na desno!«

Ukazi so prihajali s hitrostjo misli. Podmornica je dvignila krmo in se globoko potopila.

V istem trenutku se je vsa podmornica stresla od odmeva strašne eksplozije. Torpedi so dosegli svoj cilj. Nekaj članov posadke je od zadovoljnosti pokazalo zobe. Eden ali dva sta se celo nasmešnila...

REŠITEV Z ZVIJAČO

Ceprav so se globoko potopili, so vendar vsi slišali šum ladijskega vijaka nad glavo. Rušilec jih je skušal ujeti, a so mu ušli.

Rušilci imajo v krmi nekaj, kar je za podmornice zelo nevarno. Na lepem se je ves trup podmornice zamašil od strašne eksplozije. Električna luč je ugasnila. Nad električnimi napravami so sikali sinji in oranžni zublji. Ljudje so poskakali na noge in skušali v temi opravljati svoje delo. Podvodne bombe so bile kar preblizu.

Zepne svetilke so razsvetilele gostoto, ko se je podmornica stresla od druge eksplozije. Toda to pot ni počilo več tako blizu. Zepna svetilka je osvetlila pripravo za merjenje globine. Dolgi kazalec je kazal več kakor sto čevljev, toda podmornica se je še dalje spuščala, dokler se niso na vseh straneh jeli dvigati zračni mehurji. Spretna roka je odprla ventil, ki je spravil v pogon pripravo za še globljo potopitev. Kazalec je prišel že na sto petdeset čevljev.

»Spustite podmornico na dve sto čevljev!«

Kapitanov glas je bil še zmerom miren. Govoril je, kakor bi bil na navadnih manevrih v domačih vodah. To je dobro delovalo na vso posadko, čeprav se je podmornica še večkrat stresla od hudih podvodnih eksplozij.

»Številka ena! Preglejte podmornico in ugotovite, ali je kaj pokvarjeno!«

»Razumem, gospod kapitan.«

Ko se je poročnik vrnil v kontrolni oddelek, so spustili rezervni tok in podmornica se je zadržala v globini dveh sto čevljev.

Voda sili po mračni na petih ali šestih krajih v podmornico, pa samo toliko, da se nam ni treba nič batl.

»Dobro!« Kapitana je prekinila nova eksplozija. Ta je bila spet bližja. Tako blizu, da se je človek moral čuditi, kako more podmornica vzdržati takšen udarec pod pritiskom tolikšne vodne gmote.

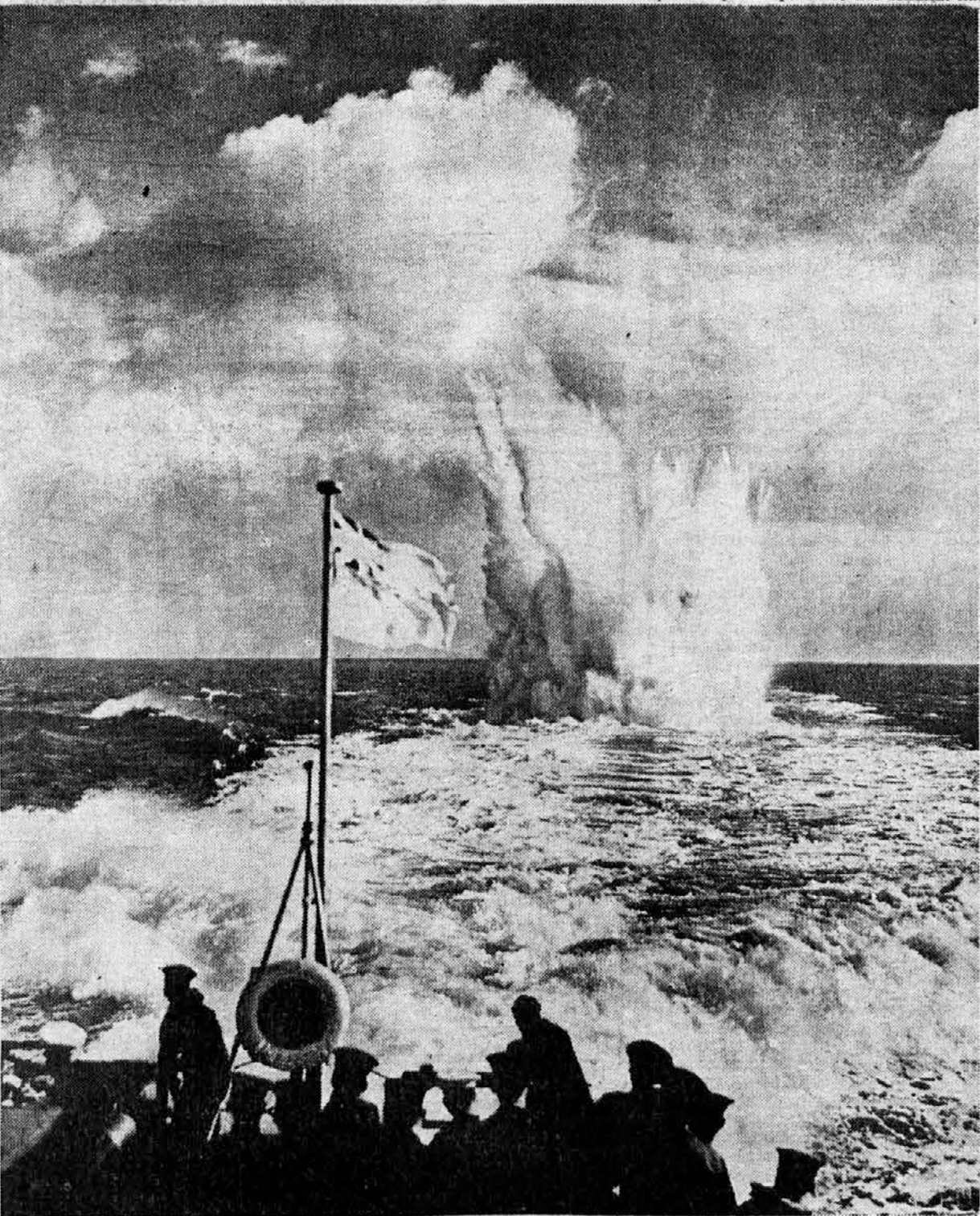
»Izpraznite šesti tank z bencinsko rezervo! Spustite zrak iz štirih glavnih ventilov!«

Položaj je postal zelo nevaren. Prišel je trenutek, ko se je bilo treba poslužiti zvižace. To je bilo edino upanje. Toda posadka je bila dobro izurjena, in čeprav so se vsi zavedali, da so v smrtni nevarnosti, ni vendar tega nihče pokazal.

Dve sto čevljev nad podmornico so rušilci opazili, kako se na gladini kažejo zračni mehurčki, prihajajoči iz glavnih ventilov. Nehali so streljati z bombami in počakali. Čez nekaj trenutkov se je na površini pokazal tudi bencin iz šestega rezervnega tanka in napravil pego, ki se je neprestano širila. Mehurčki se niso več dvigali.

Slišalo se je tipkanje radijskih oddajnih postaj na rušilcih. Sovražne vojne ladje so se obrnile in odplule, njih poveljniki so pa že sanjali o pohvalah in nagradah, ki jih bodo dobili za posrečen napad na podmornico.

Med tem se je v veliki globini podmornica počasi oddaljevala od kraja, kjer je opravila svoj napad, in se potem spustila neke na morskem dnu, da si zaceli rane. Pred mrakom se ne bo smela pokazati na morskó gladini, da iznova napolni svoje akumulatorje z električno energijo in da brezčično obvesti mornariško poveljstvo, kako je napadla sovražno križarko s štirimi torpedi in jo nedvoumno potopila. Častniki in mornarji so se pa medtem pripravljali, da ležejo in zaspe v globini dveh sto čevljev — kakor da se ne bi bilo nič zgodilo...

Fogied na maticno ladjo v trenutku, ko strelja s podvodnimi bombami na podmornico.

OD ZAKONA DO LJUBEZNI

Ljubezenski roman * Iz francoščine prevedla K. N.

27. nadaljevanje

Renato je zalila temna rdečica. Torej tudi to že ve!

»Res sem bila neumna in smešna! Pogosto človek napiše kakšno budalost, ne da bi se tega zavedal!«

»Oh, nikar ne imenujte to budalost! Te besede, ki so, kakor pravite, nehote zdrknile izpod vašega peresa, so mi danes vili poguma, da sem prišel k vam!«

Nič ni odgovorila. Samo gledala ga je, kakor da bi stala pred njo živa pošast. In mladi mož je začutil na lepem vročo zadrego zaradi teh zvedavih, nedolžnih oči. Spomnil se je, kaj mu je dejala baronica:

»Preveč čeden fant ste, da ne bi zmešali glave tako neizkušenemu dekletu, kakor je Renata,« je dejala tedaj izkušena dama.

Z grenkobo v srcu je pomislil na to, da te baroničine besede glede njegovega uspeha pri ženskah v Renatinem primeru ne drže. Res, žena, ki je stala pred njim, je bila očitno še čisto neizkušena, nedolžnejša od mnogih današnjih deklet. In vendar mu je nekaj branilo, da bi mogel nastopiti, kakor nastopajo moški v podobnih trenutkih, s predrznostjo ali pa celo s silo. Toda lepota, ki stoji tik zraven njega, je vendar njegova žena! Pred Bogom in pred ljudmi. Nihče mu ne bi mogel ničesar očitati.

Se zmerom je držal njene roke v svojih, te drobne, bele roke mladega dekleta. Pritiskal si jih je na prsi kakor redko dragocenost. Stala sta tako tik drug drugega, da bi en sam Renatin nepremišljen gib mlado ženo pahnul v njegov objem.

Ali je naposled razumela, da je v nevarnosti, če stoji tako blizu njega? Če sme njene roke stiskati k sebi, če sme tako od blizu gledati v njene nedolžne oči? Kdo ve? Na lepem je bliskovito iztrgala svoje roke iz njegovih in sedla v bližnji naslanjač.

»Prosim, izvolite!« Pokazala mu je naslanjač nasproti nje in ni mu kazalo drugega, ko da jo je ubogal in sedel vanj.

»Prav takšni ste bili tisti prvi dan, ko sem se ves nesrečen vrnil domov in ko ste sedeli v mrtvaški sobi moje matere, v velikem, globokem naslanjaču poleg strčka.«

Zardela je. Ali se je že tedaj njegovo oko ustavilo na njej? Nemo goče! To si je izmislil pozneje, da bi jo pridobil. Le zakaj?

»Ali ste me opazili tisti dan? Bilo je videti, da ni bilo tedaj nič drugega za vas, kakor vaša bolečina?«

»Motite se, Renata. Takoj, ko sem stopil v sobo, sem vas opazil. Kakor je za fotografsko sliko dovolj, da en sam žarek osvetli fotografsko ploščo, tako je bilo zame dovolj, da sem vas samo enkrat pogledal. Vaša slika tedaj mi je ostala do danes v spominu...«

»Hm,« v njenem glasu je zazvel nel dvom. »Zdaj lahko trdite to, ker ste me pozneje videli.«

»Ne,« je ugovarjal. »Čakajte, popisal vas bom, kakor sem vas prvič zagledal. Bili ste prvi, ki sem vas videl, ko sem stopil v sobo. Sedeli ste v velikem, črnoprevlečenem naslanjaču. Oblečeni v črno ste bili prav tako drobni in nežni kakor danes. Na glavi ste imeli črno tenčico in samo tam, kjer se je med tenčico in črno obleko svetil košček vašega belega vratu, sem videl zlat medaljonček.«

»Najbrže tega?« je vprašala in ga potegnila izza nedrj. Bil je tisti, ki je v njem nosila sliko opice, ki jo ji je nekoč poslal njen mož.

»Morda,« je spraviljivo dejal. Ali zdaj verjamete, Renata, da se vam ne lažem?«

Vztrepetala je pod dolgim, hrepenečim pogledom njegovih temnih oči, ki so se kar venomer upirale vanjo. Njih magični učinek je bil vse drugačen, kakor si je želela.

»Imate pač dar opazovanja,« je suho dejala, da bi prikrila svojo zadrego.

Toda zdelo se je, ko da se je tokrat Usoda zarekla. Mladi mož ni hotel razumeti njenega poroga. Nežno in pomirljivo je nadaljeval:

»Ali zdaj razumete, zakaj sem bil tako presenečen, ko sem zvedel za ime lepega dekleta, ki sem se vanj na prvi pogled zagledal?«

»Čudovito pripovedujete! Zgodbica je vse bolj in bolj ljubka. Kakor v romanu!«

»Nikar se ne norčujte. Ko mi je stari zvesti Karel zaupal vaše ime, se me je lotila huda žalost. Zaljubiti se v lastno ženo, v ženo, ki sem jo želim, da mi tega zanesljivo ne bo odpustila!«

»Prava sreča, da se nisem zaljubila v vas, le pomislite, kako bi se kesala,« je na videz resno vzklila Renata.

»Zakaj?« je živo vprašal mladi mož, in kri mu je planila v lica.

»Spomnite se, kakšno sliko ste mi poslali; vsi so mi odsvetovali, da bi se zaljubila v takšnega moža...«

»Kakšno sliko?« je nedolžno vprašal, čeprav je dobro vedel, kaj misli.

»To tukaj, opičjega moža, ki ste mi ga poslali, ko sem vam pisala za fotografijo,« je vzklila mlada žena in mu pod nos pomolila zlati medaljonček, ki je v njem nosila usodno sliko.

Namršil je obrvi, ne vedoč, kaj naj bi odgovoril. Renata je pa neusmiljeno nadaljevala:

»Res lepa slika! Kakšen dokaz nežne, dobrotljive ljubezni! Lahko sem ponosna! Kako taktnega, nežnega moža imam!«

»Saj niste vi, Renata tisti, ki sem vam poslal to nesrečno sliko,« se je skušal izgovarjati.

»In komu ste jo hoteli poslati, če ne meni?« je odsekano vprašala.

»Ženi, ki sem jo sovražil!«

»In sovražili ste jo zato, ker ste bili pre malo dobri, da bi se zavedali, da tudi drugi ljudje trpe in čutijo žalitve. Sovražili ste jo zato, ker ste vse presebili, da bi znali ljubiti, če nimate sami koristi od tega.«

»Renata, razumite vendar, da sem bil nesrečen tiste dni. Tako zelo nesrečen. Res, bil sem nesramen, krivičen, nevljuden, neusmiljen, vse to držim. Toda nikoli ne pomislite, da sem živel daleč od svojcev, v deželi, ki je nisem ljubil, med ljudmi, ki so mi bili tam bolj tuji, kakor mi je tu, na Francoskem tuj še tako neznan človek. Edino, kar sem imel, je bilo moje delo. Ali je tako čudno, da sem sovražil tisto, ki me je, čeprav brez svoje krivde, pahnila v to strašno, nezno življenje! Potlej se mi je zdelo tudi edino pravilno, da ne zbijam nikakršnega upanja in da v nobenem pogledu ne podpiram pretirane ženske sentimentalnosti in fantazije!«

»O, to je pa čisto moška logika! Torej takšni so vzroki, da lahko žališ nemočno žensko, ki se ne more braniti. Takšni so vzroki, da ste užalili dušo dekleta, ki je imelo dovolj grenke otroške leta, da bi ji vsaj mladost lahko prizanesla. S takšno logiko ste torej žalili dekletu, ki ni zakrivilo drugega, ko da je upala, da bo v svojem možu dobila, če že ne ljubečega moža, pa vsaj usmiljenega zaščitnika! Res, gospod, je čuden vaš postopek za pobijanje ženske fantazije!«

Filip je prebledel, poslušajoč pravične in resnične očitke svoje mlade žene. Toda Renata tega še opazila ni. Vsa razpaljena je s plamtečimi očmi nadaljevala:

»Toliko sem trpela tisti čas! Vaše ravnanje, gospod, je bilo takšno, da je bilo treba ljubezni in prizanesljivosti dobre gospe baronice de Montavelove in njenega vnuka Roberta, da sem se nekoliko potolažila in prebolela to razočaranje!«

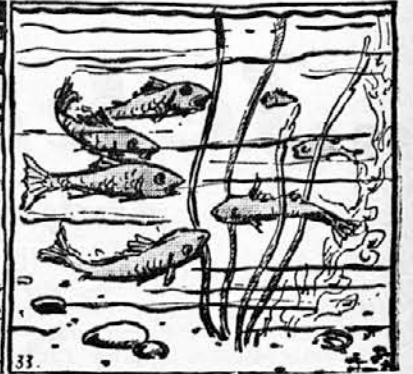
Robert? Kakor nož se mu je zarežalo to ime v srce. Torej njegova prizanesljivost ji je pomagala, da je mogla pozabiti njega, Filipa! In na lepem se je spomnil na album, ki je v njem videl razvoj Renate od plahega, suhljatega dekletca v cvetočo mlado ženo. Spomnil se je na nekaj strani tega albuma, kjer je bilo vse polno amaterskih slik. Na njih sta bila navadno samo dva človeka. Renata in Robert. Renata in Robert pri tenisu. Renata in Robert pri jadranju. Na planinah. Pri piramidah v Egiptu. Pri plavanju. Renata in Robert v Pic de Montavelu. Povsod oba, sama. In spomnil se je, da je bil na nekaterih slikah pogled tega mladega, čednega moža uprt v Renato s tistim zanesenjaskim navdušenjem, ki ga občutijo prav mladi ljudje pri prvi ljubezni. Posebno ena slika se mu je trdno vtisnila v spomin: Renata in Robert pri piramidah: mlado, temno laso dekle na kameli gleda na svojega spremljevalca nežno in smešljivo se. Uzdo drži v rokah Robert, svetloasi orjak s krotkimi, kar vdanimi očmi, uprtimi vanjo. Nihče ne more dvomiti, če pogleda to sliko: ta dva človeka se ljubita, to izdajajo njuni pogledi. Izdaja nežna zadrega na dekletovem obrazu, prav tako pa tudi srečni smehljaj na mladeničevih ustnicah. Na lepem je začutil Filip, kako se mu temni pred očmi. Skočil je pokonci in planil k Renati. Skoraj surovo jo je potegnil iz naslanjača, jo prijel za roke in vzklil:

(Konec prihodnjic.)

V kraljestvu palčkov

7

Drobne ribice, ki so plavale pod njo v vodi, so videle krastačo in slišale, kaj je rekla. Pomolile so glave iz vode, da bi videle drobno dekletce. Ko so jo

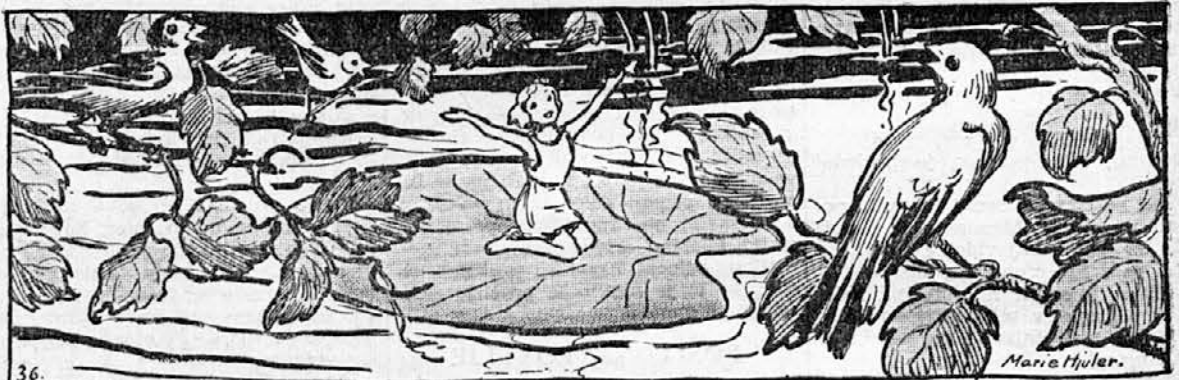
opazile, se jim je zdela tako ljubka, da jih je kar bolelo, ko bo morala iti h grdi krastači. Ne, to se ne sme zgoditi! Takšna nevestica in tak grd ženini!

Zbrale so se spodaj v vodi okoli zelenega stebela, ki je drža-

lo list, odgrizle z zobmi pecelj in tedaj je odplaval list s Palčico

po reki navzdol. Daleč tja, kjer je krastača ni mogla več ujeti.

Palčica je jadrala mimo mnogih mest. Drobne ptice so seделе v grmih, jo videle in pele:

»Kakšna ljubka, majhna deklica!« List je plaval z njo še zmerom

dalje in dalje; tako je odjadrala Palčica daleč stran od domovine.

8

Droben, bel metulj je vztrajno frfotal okoli nje in naposled sedel na list, ker mu je bila Palčica všeč.

Palčica je bila pa tudi zelo vesela; zdaj je krastača ni mogla več dobiti in tam, kamor jo

je vedla pot, je bilo tako lepo. Bilo je še lepše kakor v najlepših, najbolj razkošnih sanjah!

Sonce je sijalo na vodo, da se je isknila kakor najlepše, najčistejše zlato.

Vzela je pas, privezala en konec okoli metulja, drugi konec

je pa pritrdila na list, ki je plaval zdaj dosti hitreje. Tako je

mala Palčica plavala kakor v ljubki zeleni kočiji po reki nizdol.

DALJE PRIHODNJIČ

